

Valer Gisbert

Escriptor, dramaturg i actor

Autor polifacètic

Valer Gisbert (Aldover, 1978) acaba de rebre el XXXV Premi de Narrativa de la Ribera d'Ebre amb la novel·la '8.834 passes'. Gisbert és també actor i dramaturg, i ha dirigit i participat en diversos projectes en clau ebrenc, com l'espectacle 'La casa de la memòria', a partir del dietari de l'exili d'Artur Bladé, o 'Les passions de la menestrala', basat en la novel·la de Francesca Aliern que porta el mateix títol.

Valer Gisbert a Aldover, el seu poble natal, aquesta setmana.
FOTO: JOAN REVILLAS

'He posat una Odissea al poble dels meus iaïos'

MARINA PALLÁS @MARINAPALLAS

- Vosté és actor, dramaturg, escriptor... És tot això alhora en el moment de crear?

- Depèn del projecte en el qual estigui treballant. Darrerament he escrit més teatre. Com a actor estic més de reserva. A mi, si no hi ha ningú que em dirigeixi, se'm fa estrany. Per això normalment estic a la rereguarda, als meus propis espectacles. Així concentro totes les energies en el moment de dirigir.

- El teatre, la prosa, dirigir... es retroalimenten?

- Sí. Crec que les coses de teatre són molt vitals. Escriure novel·les per a mi és més catàrtic, més personal. És com una neteja meua interior. Amb el teatre petes la vida, l'instant. Hi ha tot un procés. Els assajos jo crec que són la part més bonica, veus l'energia al escenari i després l'emoció de qui ho veu... És una descàrrega de vida. La novel·la és més recollida, amb les meues paranoies, inquietuds, temors... Tot i així sí que està tot molt connectat... Tot és vida.

- Una novel·la també té un procés molt llarg, un anar i tornar al text.

- Sí, jo diria que el teatre és com uns focs d'artifici. Una novel·la

és més revisada. En el cas de 8.834 passes, l'he hagut de revisar molt perquè hi ha diferents dialectes del català i paraules molt locals, per exemple.

- Aquesta aspecte va ser una part difícil?

- Sí, perquè hi ha força narradors. D'una banda, tenim al principi dels 24 capítols, com a *L'Odissea*, un petit poema èpic que funciona com un resum del que a con-

tes. Així crec que el text no se sobrecarrega tant.

- *L'Odissea* l'ha marcat.

- Em va fer gràcia prendre un poble tan petit i rural com Prat de Comte i mesclar-ho amb *L'Odissea*. He posat una Odissea al poble dels meus iaïos. Llegeixo molt de tot. Penso que si et decantes només cap a un costat després piques d'una altra cosa. És bo alimentar-se de tot. Quan començava a escriure, m'agradaven molts els clàssics i la mitologia nòrdica. Avui en dia estem molt acostumats a tot, però al·lucina que fa 2.000 anys haguessin pogut fer tot allò. De més actuals, m'encanta la poesia de Konstantinos Kavafis. També m'agraden els thrillers, els relats trepidants... Crec que m'agrada escriure el que a mi m'agradaria llegir com a lector.

- Explique una mica l'argument de la novel·la.

- L'acció arrenca el 1914, a la destil·leria d'aiguadent. 20 anys abans la destil·leria va cremar, hi van morir persones, i des de llavors està tancada i ningú hi ha entrat. Cada dia passa el Vicent, un treballador dels camps de mel. Ell va ser testimoni d'aquell accident. Però sap que no va ser un incendi sinó un assassinat. No ho pot dir perquè és membre d'una

organització secreta que busca una relíquia relacionada amb els orígens de la Fontcalda. Aquell dia el Vicent sent sorolls i entra a la destil·leria...

- Tot un thriller.

- M'agraden els thrillers. La història s'allarga fins al 1970 i se situa entre Prat de Comte i la Fontcalda. Mon iaio era el carter de Prat de Comte: entre el poble i la Fontcalda hi ha 8.834 passes.

M'agrada que a una novel·la tot tinga un sentit i una raó de ser

ua iaia. L'aiguadent de Prat de Comte és un element molt màgic i em va ajudar, mesclant-lo amb la idea de *L'Odissea* i tot plegat. Però també volia detalls quotidians de l'època, de poble, del dia a dia... Una amiga de la família em va deixar unes llibretes del seu pare, on havia anotat moltíssimes dades concretes del poble que em van anar molt bé. Un cop amb la informació, la veritat és que el període d'escriptura va ser força ràpid.

- Sembla una obra poc *mainstream* i ha guanyat un destacat premi.

- Em feia la sensació que moltes novel·les que guanyaven premis eren històriques o costumistes, sí... Però la dimensió de l'obra i les dates m'anaven bé i m'hi vaig presentar. Crec que el fet d'introduir l'element del ciclop i el mite de la Fontcalda li dona una dimensió de thriller.

- Tenim dades reals i també fantasia, aleshores?

- Sí i no. El ciclop és present a tot el llibre, però el lector no sap si existeix o no de veritat. Representa la part fosca de l'ésser humà. Però després es descobreix per quin motiu hi és. M'agrada que tot tinga un sentit i una raó de ser.

- Mesclar el to èpic amb el costumista no seria fàcil.

- Vaig pensar en fer una novel·la que enganxés el lector. Quan mon iaio va fer 100 anys el 2015, vaig voler fer un llibre sobre Prat de Comte i la seua vida. Li vaig fer moltes preguntes, a ell i a la me-

La història se situa entre Prat de Comte i la Fontcalda

tinuació llegirà el lector. Aquests poemes tenen diferents narradors i dono veu a coses inanimades també. Aquest és un llenguatge més culte, però després a la novel·la hi trobem el parlar ebrenc dels meus iaïos, tal com parlaven a Prat de Comte. Salto de relats èpics a moments més costumis-